

GPS-koordinater

Jeg (Ola) har aldri vært i Valdres, men jeg har prøvd å finne koordinater til noen av de aktuelle reisemålene i bryllupshelga for å la GPS-en gjøre mest mulig av navigeringsjobben. Legger de ut her (helt uten garantier) hvis flere skulle være interessert.

Grønn og rød skrift viser bare to av mange forskjellige muligheter å skrive inn koordinatene på (**desimalgrader** og **grader/ minutter/ sekunder**). Det betyr ikke at den ene metoden nødvendigvis er bedre, men **grønn** er kanskje enklere og litt mer nøyaktig, så jeg ville valgt den om mulig. På noen GPS-er må du muligens bruke **+** i stedet for **E** og **N**.

Nysveens (grilling fredag): **N60.98890°**, **E9.28250°** (**N60°59'20"**, **E9°16'57"**).

Skrautvål kirke (bryllup): **N61.02994°**, **E9.21236°** (**N61°1'47"**, **E9°12'44"**).

Onstadtunet (middag/fest): **N61.11910°**, **E9.06600°** (**N61°7'8"**, **E9°3'57"**).

Idstad kursgård (overnatting): **N61.12611°**, **E9.05222°** (**N61°7' 33"**, **E9°3'7"**).

Herangtunet (overnatting): **N61.13020°**, **E9.08210°** (**N61°7'48"**, **E9°4'55"**).

Ekren (pensjonat): **N61.11480°**, **E9.05570°** (**N61°6'53"**, **E9°3'20"**).

Det går også an å lime inn koordinatene med grønn skrift i søkefeltet på <http://maps.google.no> for å kontrollere beliggenheten uten GPS. De med grønn skrift er grovtestet (ikke lokalt i Valdres men med kartfunksjonen) både på TomTom og Garmin (husk å velge riktig format første gang på Garmin).

Selv om det normalt sett skal gå bra med disse koordinatene er det som alltid lurt å bruke sunn fornuft og/eller vanlig kart i tillegg, og ikke stole blindt på GPS-en, så unngår du kanskje å havne i Tyrkia i bryllupshelga. Ola tar intet ansvar om det skulle skje med disse koordinatene. 😊

Om noen lokalkjente (eller andre) finner noen feil så si gjerne fra så jeg får rettet det opp.

På neste side står det hvordan du kan gå fram for å bruke disse koordinatene på noen av GPS-modellene fra henholdsvis TomTom og Garmin.

TomTom (noen modeller – dette kan du gjøre inne før du drar hjemmefra)

På (de fleste) TomTom-enheter kan du slå på koordinatvisning i *Se gjennom kart* ved å trykke **Se gjennom kart – Alternativer – Avansert** og hake av **Koordinater**. Dette trenger du bare å gjøre en gang.

Du kan endre format på koordinatene som vises fra **Endre preferanser – Still inn enheter**. Her tilsvarer **Grader** (anbefalt) de koordinatene som står på forrige side med **grønn skrift** og **Sekunder** det som står med **rød skrift**. Dette trenger du også bare å gjøre en gang.

På TomTom er det ikke noe sekundtegn (") ved inntasting av koordinatene, men det som skrives etter minutttegnet (') tolkes som sekunder. Det enkleste er nok som sagt likevel å bruke **desimalgrader (grønn skrift på forrige side)** og dermed unngå misforståelser med **sekunder/minutter**.

For å legge inn stedene over som favoritt trykker du **Legg til favoritt – Breddegrad/Lengdegrad** så skriver du først inn **breddegraden** (det som står etter N) og trykker **OK** og deretter **lengdegraden** (det som står etter E) og **OK**. Så skriver du inn valgfritt **navn** på stedet. Når favoritten er lagt inn kan du så bruke funksjonen **Se gjennom kart - Finn – Favoritt** for å se om favorittene du har lagt inn har havnet på rett sted på kartet og om koordinatene vises riktig. Denne prosedyren gjentar du til alle aktuelle reisemål er lagret.

Når du så er klar til å dra trykker så bare **Naviger til – Favoritt** for å dra til en av favorittene du nå har lagret på forhånd.

PS. TomTom favoritter har en tendens til å forsvinne når du oppdaterer kart/software, så om du planlegger å koble til PC og oppdatere til et nyere kart lønner det seg å gjøre det først. For å lagre favoritter langsiktig så de overlever oppdateringer lønner det seg å lage en egen POI-kategori med dine favoritter og ikke bruke selve favorittfunksjonen til langsiktig stedslagring, men så lenge du ikke oppdaterer kart/software bør den vanlige favorittfunksjonen (som beskrevet over) likevel fungere helt greit for denne helga.

Garmin (noen modeller – dette kan du gjøre inne før du drar hjemmefra)

Du kan endre koordinatformat fra **Hvor skal du – Koordinater – Format**. Her tilsvarer **h ddd.ddddd°** det som står over med **grønn skrift** og **h ddd° mm' ss.s"** det med **rød skrift**. Denne endringen trenger du bare å gjøre en gang.

Koordinatene legger du så inn fra **Hvor skal du – Koordinater – Trykk på koordinattallet**. Dette gjøres for både breddegrad og lengdegrad. Når koordinatene er lagt inn trykker du **Neste** og så **Lagre** for å legge til i favoritter. Skriv så inn navn på stedet/favoritten når du blir spurt om det. Gå så tilbake og skriv inn koordinatene til neste sted du vil lagre på samme måte til alle aktuelle reisemål er lagret.

Når du så er klar til å dra trykker du da bare **Hvor skal du – Mine favoritter** og velger et av stedene du lagret som favoritt tidligere.